

SYDLÄNKEN

SYDLÄNKEN

SAMRÅDSMÖTE I GNOSJÖ MED ALLMÄNHETEN,

7 december 2006, kl 18.00 – ca 21.00

Plats: Gnosjö, Gnosjöandans Kunskapscentrum

Närvarande

Svenska Kraftnät

Thomas Benselfelt,
Matilda Pihlgren

SWECO

Karin Alenius
Maria Berglund

Gnosjö kommun

Thomas Perdsjö (kvällens moderator)
Ingemar Svensson (ordförande i miljö- och
byggnämnden samt
projektansvarig för
projektet "Kulturarv
Marieholm")
Tor Asbjörnsen (stadsarkitekt)

ABB Kabel

Hans Åke Jönsson

Allmänheten

170 st

Detta är Svenska Kraftnäts minnesanteckningar från samrådsmöte i Gnosjö 2006-12-07, vilket innebär att det inte skett någon justering av innehållet från närvarande deltagare

1 Inledning

- 1.1 Thomas Perdsjö hälsade välkommen till kvällens möte och berättade om programmet och upplägget för kvällen samt tillgängligheten av minnesanteckningar från mötet. Han lämnade sedan över ordet till Matilda.

2 Presentation av Sydlänken-projektet

- 2.1 Power-point presentation visades under kvällens möte. Frågor mm från allmänheten och Svenska Kraftnäts svar redovisas under separat rubrik ”frågor och svar”.

- 2.2 Matilda visade mötesagendan för Svenska Kraftnäts presentation (ppt-bilder 1–2).

- Svenska Kraftnäts uppdrag och bakgrunden till Sydlänken
- Från stråk till sträckning
- Presentation av förstudien
- Kaffe och diskussion
- Vad händer nu? Tidplan mm

Matilda berättade att Svenska Kraftnäts presentation kommer vara något kortare idag jämfört med övriga samrådsmöten eftersom fler punkter finns på programmet. Samtliga presentationer kommer att hållas innan paus. Efter paus finns tid för frågor från allmänheten.

- 2.3 Thomas (ppt-bilder 3-10). Svenska Kraftnäts uppdrag och bakgrunden till Sydlänken

- 2.4 Matilda (ppt-bilder 11-13). Från stråk till sträckning

- 2.5 Karin (ppt-bilder 1fem-29). Presentation av förstudien. Detaljkarta över området kring Värnamo/Gnosjö visades (ppt bild 23, ej bilderna 24-36)

- 2.6 Karin (ppt-bilder 37-49, ej bild 44). Vad blir påverkan av stråken?

3 Presentation av Gnosjö kommuns konsekvensanalys

- 3.1 Thomas Persjö lämnade ordet till Torbjörn Asbjörnsen, Stadsarkitekt i Gnosjö kommun. Torbjörn visade presentation med power-point.

- 3.2 Redovisningen tog upp följande punkter
- Sammanfattning av Sydlänken-projektet
 - Ingående beskrivning av hur Stråk 2 drabbar Gnosjö kommun, bl.a. Kulturarv Marieholm och Marieholms urskog, gamla Marsås by, industri- och bostadsorterna Brännehylte och Törestorp samt nöjesanläggningen High Chaparral.
 - Sammanlagt bedömdes ca 400 boende och ett flertal industrier inom kommunen bli berörda av stråket
 - Stadsarkitekten förmedlade att Gnosjö kommun kräver en tydlig motivation för de avsteg som avses göras från kommunens översiktsplan, för att genomdriva projektet genom Gnosjö kommun. Konsekvenserna för pågående verksamheter som Kulturarv Marieholm och nöjesanläggningen High Chaparral bedömdes bli förödande och ansågs inte kunna motiveras.
 - Markförlagd kabel förordades med motivering att det
 - skapar en bättre miljö för närboende
 - ger högre leveranssäkerhet
 - frigör värdefull mark för bostäder
- 3.3 Thomas Persjö lämnade ordet till Ingemar Svensson. Ingemar överlämnade den konsekvensanalys som Gnosjö kommun genomfört till Thomas Benselfelt. Thomas tackade och uttryckte sin beundran över Gnosjö kommuns engagemang.

4 Presentation ABB Kabel

- 4.1 Thomas Persjö lämnade ordet till Hans Åke Jönsson, VD ABB Kabel. Hans Åke visade presentation med power-point.
- 4.2 Redovisningen tog upp följande punkter:
- Beskrivning av det ”tankeskifte” som sker internationellt inom kraftindustrin och nätbolag, där markförlagd kabel i allt högre utsträckning ersätter luftledningarna.
 - Redogörelse för ABB’s historia, nuvarande verksamhet samt nationella och internationella referenser där markförlagd kabel anlagts.
 - Presentation av förläggningsmetodik för Sydlänken, redogörelse av ABB’s erfarenhet av liknande förläggningar samt presentation av olika installationsalternativ.
 - Beskrivning av magnetfältet kring en markförlagd kabel.

5 Presentation "Kulturarv Marieholm"

- 5.1 Thomas Perdsjö lämnade ordet till Ingemar Svensson. Ingemar visade presentation med power-point.
- 5.2 Redovisningen tog upp följande punkter:
- Ingående beskrivning av Kulturarv Marieholm (projektet, visioner, finansierare)
 - Beskrivning av naturmiljön kring Skärvåns dalgång
 - Beskrivning av hur Sydlänken, Stråk 2, drabbar området kring Skärvåns dalgång och vilka konsekvenser luftledningen skulle få för naturmiljön och projektet.

6 Information om yttrandeblankett

- 6.1 Efter paus med frukt informerade Matilda om yttrandeblanketten och uppmuntrade allmänheten att utnyttja sin möjlighet att påverka.

7 Berättelse av familjen Högberg

- 7.1 Thomas Perdsjö presenterade Sune Högberg med familj, som under samrådsmötet i Värnamo fått reda på att ett av ståken för sydlänken går över deras tomt. Thomas välkomnade hela familjen fram och lämnade över ordet till Lena Högberg.
- 7.2 Lena Högberg berättade att hon växt upp i Sjödal, Håkentorp, där de fortfarande bor. Släkten har funnits i Sjödal sedan 1870-talet. Hon berättade också om flera utländska gäster som uttryckt sin beundran över de vackra omgivningarna i Sjödal. Hon delade sin oro över att "deras paradiset" nu kunde bli drabbat av luftledningen, vilket sannolikt skulle innebära att deras hus måste rivas. Hon betonade att familjen förordar markkabel och att de tycker luftledning är en föråldrad teknik.

8 Frågor och Svar

- 8.1 När kommer det att bestämmas om det blir markkabel eller luftledning?

Det finns inget exakt datum för när beslutet fattas, men det kommer ske under våren 2007.

8.2 Var kommer det att bestämmas?

Vi tror att beslutet kommer att fattas på Svenska Kraftnäts huvudkontor i Vällingby.

8.3 Vilka bestämmer?

Svenska Kraftnätstyrelse fattar beslutet.

(Jim krävde att få namn på samtliga i styrelsen, samt att få reda på datum för beslutet så snart det är fastställt. Thomas Benselfelt lovade att se vad han kan göra)

8.4 Nämn fem saker som ni tar hänsyn till.

Vad gäller luftledning så försöker vi så långt det går att vika undan för t ex naturområden, men det går inte att undvika alla. Ledningen kommer alltid drabba några områden. Det är svårt att sätta betyg på vad som är viktigast, men boendemiljö väger tyngst. Sedan eftersträvar vi att göra så lite intrång som möjligt i mark. Vi är också hårt styrda av de lagar som gäller.

8.5 Vad är det värsta ni kan stöta på?

Vi försöker att undvika bebyggelse i största möjliga mån.

8.6 Varför kan man inte lägga likströmskabel i Vättern?

Vi har tittat på detta i ett tidigt skede. Det finns flera skäl till att det inte är lämpligt : Kabeln skulle behöva skarvas på flera ställen under vatten; Det är svårt att reparera kabeln; Vättern är ett Natura 2000-område. Vi har kommit fram till att det är billigare och bättre att förlägga kabeln på land, men idén att förlägga den i Vättern har varit uppe för diskussion.

Kommentar (Hans Åke Jönsson): Det är tekniskt möjligt att förlägga kabeln i Vättern, vilket tidigt fanns med i diskussionen. Det tyngsta skälet emot detta är att Vättern är ett Natura 2000-område.

8.7 Representant för LRF: Jag vänder mig mot ert yttrande att boendemiljön väger tungt när ni utformar ledningsstråk. På landsbygden tycker jag inte att det verkar som att ni främst värnar om boendemiljön.

Jag uppfattar det mer som en synpunkt än en fråga, men vi tar åt oss av kommentaren.

8.8 Vad håller ni på med – varför ska kabeln dras?

För att förstärka elnätet och göra det säkrare.

- 8.9 I Gislaved har inte människor engagerat sig i frågan. Människor känner inte till detta. Varför har man inte gått ut till alla markägare som stråken berör?

Vi har bedömt det skäligt att annonsera om samråden i ett antal tidningar i detta skede av planeringsprocessen. Men vi får lära oss av detta och tar åt oss av synpunkterna.

- 8.10 Varför förläggs inte kabeln i befintlig kraftledningsgata?

Kabeln är mycket tung, vilket ställer speciella krav på markförhållanden. Det är inte alltid som marken i befintlig kraftledningsgata är lämplig.

Kommentar (Hans Åke Jönsson): Längs vägar har det redan gjorts intrång. Vi har kontakt med Vägverket, och de är positiva till samarbete.

- 8.11 Hur mycket dyrare är kabellösningen?

Vi har ingen exakt siffra, men anläggningskostnaden för markkabel ca 30% dyrare än för luftledning.

Kommentar (Hans Åke Jönsson): Beroende på vilka hänsyn man tar kan kostnaden bli densamma för båda teknikerna.

- 8.12 Hur lång är avskrivningstiden?

(Hans Åke Jönsson) Det bestämmer fastighetsägaren; Minst 40 års hållbarhet, men sannolikt även 60-70 år.

- 8.13 Thomas, du sa på mötet i Värnamo att pengar inte spelar någon roll för valet av teknik. Står de fast vid det?

Skällnaden i investeringskostnad är inte avgörande för valet av teknik. Har vi inte tillräckligt med pengar får vi låna av riksgälden.

- 8.14 Vilket av stråken har enligt er samlade bedömning den största påverkan?

Bedömningen görs enligt en tregradig skala – liten, måttlig eller stor påverkan. Det alternativ som ni berörs av har enligt bedömningen störst påverkan.

- 8.15 Jag skulle vilja få mer lokala aspekter.

I den fas vi är nu har det inte gjorts någon detaljerad studie. När vi har ett stråkeval kommer en detaljerad undersökning att genomföras för det valda stråket.

Presentationen ikväll har dessutom förkortats för att alla programpunkter ska hinnas med.

- 8.16 Kan man backa när man bestämt sig för ett stråk?

Absolut. Om ny information eller nya omständigheter framkommer.

- 8.17 Med tanke på terrorister, är inte kabel säkrare jämfört med luftledning ur säkerhetssynpunkt?

Styrelsen kommer att titta på säkerhet som en aspekt vid valet.

- 8.18 Vilken möjlighet har vi att överklaga?

I nuläget är vi i fasen med förstudie och samråd. Vi samlar in yttranden. MKB och koncessionsanmälan. Först efter formellt beslut kan rättsprövning göras. Det finns olika möjligheter att överklaga beroende på vad det är som anses vara fel. Om man t.ex. anser att beslutsunderlaget varit felaktigt eller bristfälligt eller om utlysningssörfarandet för samråd inte gått till på rätt sätt. Vi uppmuntrar er att påverka redan idag genom att skicka in yttranden till oss. Ta gärna hjälp av LRF.

Vi kan bara söka koncession på ett stråkalternativ, men detta kan förstås bli återförvisat av regeringen.

- 8.19 Det här är väl den sista luftledningen ni bygger?

Vi kan inte lova att vi inte bygger fler luftledningar. På kortare sträckor är det inte ekonomiskt möjligt att anlägga kabel överallt.

Kommentar (Hans Åke Jönsson): Jag tror detta stämmer.

- 8.20 Kommentrar om skyddsvärda fåglar som kan drabbas av luftledning.

Noterat

- 8.21 Jag har erfarenhet från Kanada där man haft mycket stora problem med ispåfrysning på luftledningar. Har ni tagit med problematiken med ispåfrysning vid bedömningen av om det är lämpligt med luftledning, med tanke på eventuella klimatförändringar i framtiden?

Vi räknar med viss islast, men inte med full isstorm. Även vid markförlagt kabel måste anslutningar ske med luftdragna ledningar. Ingen kedja är starkare än dess svagaste länk.

- 8.22 Är det någonstans där ni har varit, där luftledning har förespråkats?

Nej.

- 8.23 Kommentrar: Koncessionsansökan går till energimyndigheten. Det är viktigt att vi agerar nu.

Noterat.

- 8.24 Nästa steg är ju samrådsredogörelsen. Kommer den att bli offentlig?

Ja, den kommer att läggas ut på Internet. Den kommer också att kunna beställas från Svenska Kraftnät.

- 8.24 b Vi bor i Gislaveds kommun där vi driver en ridanläggning och vi kommer drabbas om det blir luftledning, oavsett var inom stråket som sträckningen görs. Vi funderar på att bygga ut och undrar om ni råder oss att göra det?

Vi avråder er inte från att bygga ut. Vi försöker undvika inlösen så långt man kan genom att gå runt. Måste vi ersätta så ersätts marknadsvärdet. Grundprincipen är att värdeminskningen på fastigheten ersätts. Måste vi lösa in fastigheten så ersätts den med marknadsvärdet. Vi uppmanar er att lämna in era synpunkter och återkom gärna med frågor till oss.

- 8.25 Har ni funderat kring frågorna luftledning eller markkabel innan ni gick ut med detta? En enkel enkätundersökning till allmänheten hade besparat er mycket pengar.

Svenska Kraftnäts styrelse stod inför valet mellan luftledning och markkabel för ett år sedan. De upplevde då att de inte hade tillräckligt med underlag för att välja teknik. Därför togs beslutet att dra processen ett varv till, med förundersökning osv.

- 8.26 Skulle man inte gått tillbaks till styrelsen när man började inse allmänhetens motstånd mot luftledning?

Styrelsen är väl informerad om hur läget är.

- 8.27 Vi har hört många nackdelar med luftledning. Kan ni nämna tre negativa saker om markkabel?

Båda teknikalternativen stöter på problem. Man kan inte uttala sig bara om det ena eller andra. Förstudien är underlag för samråd och dess uppgift är att bedöma om en genomförbarhet är möjlig med båda teknikerna.

- 8.28 Jag är mycket förvånad över att man diskuterar det här alternativet genom bebyggelse. Den andra sträckningen, öster om Vättern, går den genom helt ny mark?

Nej, i viss mån går stråket i befintlig ledningsgata. Om det blir luftledning är det bedömt i förstudien att stråket öster om Vättern ger mindre påverkan.

- 8.29 Kommentar (Hans Åke Jönsson): En kommentar till problematiken med ispåläggning på luftledningar i Kanada – om det blir luftledning kommer ändå en mindre kabel att förläggas i mark längs hela sträckan, som en buffert.

Nej, inte längs hela sträckan.

- 8.30 Obalansen i tillgången på el – beror den på stängningen av Barsebäck?

Visst påverkar det, men man kan inte säga att det beror på en enskild sak – elnätet är inte statiskt.

- 8.31 Är det ok att jobba i 10 timmar och gå hem och sova i 6? (med anledning av Svenska Kraftnäts miljöpolicy)
Svenska Kraftnät har en magnetfältpolicy som innebär att magnetfältet normalt inte ska överstiga 0,4 mikrottesla där människor vistas varaktigt.
- 8.32 Jag är engagerad i Kulturarv Marieholm. Ni har varit på 13 möten. Alla säger nej till luftledning. Är det möjligt för er att gå emot detta?
Vi har mottagit kommentaren. Synpunkterna förs vidare till styrelsen.
- 8.33 Har det vid något tillfälle varit med någon från styrelsen på ett samrådsmöte?
Nej.
- 8.34 Kommentar: Jag uppmanar oss alla att gå in på www.regeringen.se och skriva till näringsdepartementet.
Noterat.
- 8.35 Kommentar: Skriv till jordbruksministern också.
Noterat.
- 8.36 Jag tycker ni förringar problemet med ispåläggning. Det är en risk som ska tas med i bedömningen, även kostnadsmässigt, till fördel för kabelförläggning.
Noterat.
- 8.37 Kommentar (Hans Åke Jönsson): Med markkabeltekniken är det möjligt att få ström i "båda ändar" så länge det finns ström i en av ändarna.
Noterat.
- 8.38 Är det något från den här kvällen som har fått er att ändra inställning?
Vi kan inte göra några personliga ställningstaganden. Allt som sägs tecknas ner och förs vidare till styrelsen.
- 8.39 Har man haft med människors oro i bedömningen?
Ja, människor bör av sig till oss och har frågor nästan varje dag om detta. Vår förhoppning är att så snart som möjligt fatta beslut om teknik och sträckning. Då minskar oron för den största delen människor som idag berörs av något av stråken. Ju fortare vi kan komma till beslut desto bättre är det.
- 8.40 Ni har inte gjort allt för att ge folk chansen!
Vi tar emot detta.

- 8.41 Vad är motivet till att inga styrelsemedlemmar följer med ut?
Det är Thomas och mina (Matilda) arbetsuppgifter att hålla samrådsmötena.
- 8.42 Det måste ju ändå ge ett starkare intryck att själv möta människorna som berörs.
Det har aldrig uppkommit önskemål om detta tidigare, men vi tar åt oss av synpunkten. Vi uppmanar er igen att skicka in yttranden. Vi behöver era synpunkter.
- 8.43 Jag tycker det här känns lite lurtt. Har ni det här förslaget för att för sista gången få lägga luftledning?
Det finns tekniker hos oss som kommit fram till att vi bör utreda båda teknikalalternativen. Det finns inget lurtt i det här.
- 8.44 Tomten bredvid vår ägs av Naturvårdsverket. Varför kan man inte gå genom Naturvårdsverkets mark istället för genom vår?
Vi är styrda av lagstiftningen. Visst kan man konstatera att det känns konstigt.
- 8.45 I hur många led sprids informationen innan det når styrelsen?
Vi rapporterar direkt till generaldirektören.
- 8.46 Vågar ni inte satsa på ny teknik?!
Noterat.

Thomas Perdsjö lämnade ordet till Thomas Bensselfelt som uttryckte sin beundran över kvällens presentationer och det genomarbetade underlag som Gnosjö kommun tagit fram för att belysa kulturvärdena i kommunen. Thomas Bensselfelt tackade alla som kommit och delat med sig av sina synpunkter.

Christer Gustavsson (kommunalaråd, Gnosjö kommun) tackade och avslutade mötet. Han överlämnade en gåva till deltagarna från Svenska Kraftnät och SWECO.

Efter mötet visade Karin också detaljkartor över stråken för de i publiken som ville.

Vid minnesanteckningarna

Maria Berglund